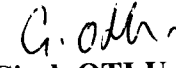


TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet ÖZHASEKİ tarafından Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.


Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

3213 sayılı Maden Kanununda zaman içerisinde yirmiden fazla değişiklik yapılarak ormanlar, tarım alanları, su havzaları, milli parklar, korunması gereken hassas alanlar madencilik faaliyetlerine açılmıştır. Türkiye'de rant için maden ocaklarının ekolojik yıkım yaratmasına ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından göz yumulduğu, birçok yerde doğal, tarihi ve kültürel miras yok sayılarak her türlü girişime izin verildiği iddia edilmektedir. 29 Temmuz 2022 tarihinde yayınlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği ile demokratik kitle örgütleri, meslek odaları, sendikalar ÇED sürecinin tamamen dışında bırakılmış, ÇED başvurusu dahi olmaksızın sondaj adı altında maden aramaları yapılabilmesinin önü açılmıştır.

Maden Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG) 2022 yılı verilerine göre Tokat ve çevresinde toplam 937 adet IV. Grup maden ruhsatı bulunmaktadır. HLC Kıymetli Madenler ve Yatırım A.Ş'ye; Tokat Günçalı, Killik, Çayören köylerini kapsayan 1477 hektarlık alanda, 2029 yılına kadar geçerliliği olan, IV. Grup maden kategorisinde maden arama ruhsatı verilmiştir. Ruhsat alanında, Günçalı köyünün sınırlarında Alevilerin inanç önderi olan Çal Baba adıyla anılan ve kutsal olarak kabul edilen Çal Tepe Ormanı bulunmaktadır. Anıtsal nitelikteki ardıc ve meşe ağaçlarıyla kaplı Çal Baba Ormanında yıllardır tek bir ağaç dahi kesilmemiştir. Yöre halkı, Alevilerin kutsal ziyaret merkezi olan ormanlık alana maden arama ruhsatı verildiğini 14 Mayıs 2023 tarihinde firmanın sondaj çalışmalarına başlamasıyla öğrenmiştir. Tepkiler nedeniyle ara verilen sondaj çalışmaları, Çal Baba İnanç merkezine, bölgenin ekosistemine, ormanlara, tarım alanlarına, yer altı ve üstü su varlıklarına, tarımsal sulamada kullanılan Güzelce Barajına ve yaşam alanlarına telafisi imkânsız zararlar verecektir. Anayasa'nın 56'ncı Maddesi "Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir." diyerek vatandaşın sağlıklı, temiz bir çevrede, bozulmamış bir doğada yaşama hakkını tanımlamıştır. Alevilerin inanç merkezinin korunması için, olası çevresel etkiler de göz önüne alınarak projenin iptal edilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Tokat ili için verilmiş yüzlerce maden arama/işletme ruhsatına rağmen; Günçalı, Killik, Çayören köylerini kapsayan 1477 hektarlık alanda, IV. Grup maden kategorisinde maden arama ruhsatının verildiği Bakanlığınızın bilgisi dâhilinde midir?
- 2- Alevilerin inanç merkezini de yok edecek proje için yöre halkının çevresel etki değerlendirmesi yapılması talebi kabul edilecek midir? Projenin olası etkileri için yöre halkı bilgilendirilecek midir?
- 3- Maden arama ruhsatı verilirken bütüncül bir çevresel etki değerlendirmesi yapılması sağlanacak mıdır?
- 4- Madencilik faaliyetinin Günçalı, Killik, Çayören ve civar köylerde; yeraltı ve üstü su varlıklarına, tarım alanlarına, yaşam alanlarına vereceği zararlar hakkında ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılacaktır mıdır?
- 5- Yöre halkının, Anayasada tanımlanan sağlıklı ve dengeli çevrede yaşama hakkını; gasp edecek olan bu projenin iptal edilmesi için girişimleriniz olacak mıdır? “İnanç merkezindeki maden aramasına hayır” diyerek kampanya başlatan yöre halkının talebi dikkate alınacak mıdır?
- 6- İklim krizini derinleştiren, ekolojik yıkımlara neden olan vahşi madenciliği engellemeye yönelik girişimleriniz olacak mıdır?
- 7- Tokat İlinde madencilik faaliyetlerinin yarattığı çevresel tahribatlar üzerine Bakanlığınızın çalışması var mıdır? Varsa kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?